

ELEKTRONICKÁ PŘÍLOHA RUKOPISU

PŘECHOD K MULTIPOLÁRNÍMU MĚNOVÉMU USPOŘÁDÁNÍ? TRENDY V MĚNOVÉ KONCENTRACI A INTERNACIONALIZACI DOLARU, EURA A RENMINBI

A1 – DEFINICE PROMĚNNÝCH, MĚŘÍTEK A ZDROJŮ PRO FUZZY-LOGICKÝ MODEL

Proměnná	Definice a měřítka	Zdroje
Panel A: Závislá proměnná: Potenciál měnové internacionalizace		
I	Potenciál měnové internacionalizace představuje potenciál měny plnit funkci světové rezervní měny.	Mohan et al. (2013)
Panel B: Vysvětlující proměnné: Charakteristiky pro konkrétní měnu (hospodářská výkonnost, měnová stabilita, finanční otevřenost, právní a politický systém)		
Dimenze hospodářské výkonnosti		
EP	Hospodářská pozice ve světové ekonomice měřená jako procentní podíl na světovém HDP při směnných kurzech parity kupní síly.	World Economic Outlook Database, IMF (2021a)
ET	Důvěryhodnost určená dlouhodobým úvěrovým ratingem pro státní dluhopisy podle agentury S&P.	S&P (2021)
GTP	Pozice konkrétní ekonomiky v mezinárodním obchodě, měřená podílem na celkovém globálním exportu.	World Trade Organization (2021)
EEP	Vnější ekonomická pozice, vyjádřená čistou mezinárodní investiční pozicí (NIIP) jako procento HDP. Výpočty jsou založeny na rozdílu mezi externími finančními aktivy a závazky dané země dle definice v 6. vydání Příručky platební bilance (BPM6).	International Monetary Fund (2021a)
DI	Diverzifikace exportu je hodnocena dle indexu diverzifikace exportu MMF, který poskytuje informace o kvalitě exportu země. Vyšší hodnoty indexu odpovídají nižší diverzifikaci exportu země.	International Monetary Fund (2021a)
GC	Konkurenceschopnost v rámci světové ekonomiky se měří pomocí indexu globální konkurenceschopnosti Světového ekonomického fóra 4.0, který agreguje 103 ukazatelů.	Schwab (2019)
ED	Zahraniční dluh měřený jako hrubý veřejný dluh v procentech HDP.	International Monetary Fund (2021a)
Dimenze měnové stability		
CPI	Cenová stabilita, měřená průměrnou 10letou meziroční mírou růstu cenové hladiny dle indexu spotřebitelských cen (2010 = 100).	International Monetary Fund (2021a)
CBT	Transparentnost centrální banky měřená jako skóre v rámci 15 kritérií transparentnosti (0 min – 15 max).	Eichengreen and Dincer (2013)
Dimenze finanční otevřenosti		
CAO	Otevřenost kapitálového účtu, měřená stupněm otevřenosti kapitálového účtu v dané zemi, podporovaného normalizací finanční otevřenosti indexu publikovaného autory Chinn – Ito (index KAOPEN).	Chinn and Ito (2018)
FMO	Index otevřenosti finančního trhu je neváženým průměrem otevřenosti dvanácti typů kategorií aktiv: akcie, dluhopisy, peněžní trh, kolektivní investování, deriváty a další nástroje. Pohybuje se mezi hodnotami 0 až 1 (1 znamená plně liberalizované finanční trhy).	International Monetary Fund (2016a)
FMD	Rozvinutost finančního trhu měřená indexem finančního rozvoje, který hodnotí jednotlivé ekonomiky dle hloubky, šířky, přístupnosti a efektivity příslušných finančních institucí a finančních trhů.	International Monetary Fund (2020a)
ERA	Režim měnového uspořádání dle klasifikace AEREAR Mezinárodního měnového fondu.	International Monetary Fund (2020b)
LI	Likvidita dané měny měřená spreadem mezi nákupní a prodejní cenou dané měny na měnovém trhu (vůči americkému dolaru). Umožní klasifikovat měny do kategorií hlavní, vedlejší a exotická.	Foreign Exchange Data (vlastní výpočty)

Politicko-právní dimenze		
PS	Politická stabilita, měřená vnímání pravděpodobnosti, že vláda bude destabilizována nebo svržena neústavními nebo násilnými prostředky, včetně politicky motivovaného násilí a terorismu. Měřeno indexem politické stability, který je publikován světovou bankou.	The Global Economy (2021)
CL	Úroveň korupce měřená indexem vnímání korupce, který na základě odborníků a podnikatelů klasifikuje vnímanou úroveň korupce ve veřejném sektoru na stupnici od 0 do 100. 0 značí vysokou korupci, 100 minimální korupci.	Transparency International (2021)
WJP	Právní úroveň v konkrétní zemi, měřená pomocí indexu právního státu. Čím vyšší hodnota, tím je úroveň práva v konkrétní zemi vyšší.	World Justice Project (2021)
PI	Vojenská síla měřená pomocí PowerIndex. Čím nižší hodnota, tím je vyšší bojová síla jednotlivé země.	Global Fire Power (2021)
SDR	Podíl měny v rámci koše Zvláštních práv čerpání (SDR) v %.	International Monetary Fund (2021b)

Zdroj: vlastní zpracování.

*Pro konkrétní vstupní hodnoty pro každou ze tří analyzovaných měn (americký dolar, euro, renminbi) lze čtenáře odkázat na zdroje, uvedené v této tabulce. Pro výpočet měnové internacionalizace byly využity data co nejvíce aktuální ke konci roku 2020 a rovněž také data pro rok 2010 a 2000. V případě, kdy nebylo možné nalézt hodnoty pro celou eurozónu, byly tyto hodnoty odvozeny na základě vážených průměrů pro jednotlivé země v eurozóně.

A2 – TRANSFORMAČNÍ MATICE

Dimenze	Slovní / numerická proměnná				
Hospodářská výkonnost	EC	ET	GTP	EED	DI
	Velmi vysoký podíl (> 6 %) [20]	Minimální riziko (AAA) [20]	Dominantní pozice (> 7 %) [20]	Velmi kladná (> +50 %) [10]	Velmi vysoká (< 2,38) [10]
	Vysoký podíl (3–6 %) [12]	Nízké riziko (AA/A) [12]	Významná pozice (2,5–7 %) [12]	Kladná (0–50 %) [8]	Vysoká (2,38–3,28 %) [7]
	Střední podíl (0,5–3 %) [4]	Střední riziko (BBB/BB) [4]	Vedlejší pozice (0,5–2,5 %) [4]	Záporná (-50–0 %) [6]	Střední (3,28–4,04 %) [5]
	Nízký podíl (0,1–0,5 %) [2]	Vysoké riziko (B/CCC) [2]	Marginální pozice (< 0,5 %) [1]	Velmi záporná (> -50 %) [4]	Nízká (4,04–4,77 %) [3]
	Velmi nízký podíl (< 0,1 %) [1]	Bankrotní ohrožení (CC/D) [1]			Velmi nízká (> 4,77) [1]
Měnová stabilita	CPI	CBT			
	Deflace (> -0,5 %) [10]	Vysoce transparentní (12–15) [10]			
	Velmi nízká inflace (0,5–2,5 %) [20]	Spíše transparentní (8–12) [8]			
	Nízká inflace (2,5–7 %) [10]	Průměrně transparentní (4–8) [5]			
	Střední inflace (7–25 %) [2]	Netransparentní (< 4) [1]			
	Vysoká inflace (> 25 %) [0]				
Finanční otevřenost	CAO	FMO	FMD	ERA	
	Zcela otevřený (0,9–1) [20]	Zcela otevřený (0,8–1) [20]	Vysoký stupeň (> 0,64) [10]	Volný floating [10]	
	Otevřený (0,6–0,9) [15]	Otevřený (0,6–0,8) [15]	Střední stupeň (0,44–0,64) [7]	Řízený floating [7]	
	Spíše otevřený (0,4–0,6) [10]	Spíše otevřený (0,4–0,6) [10]	Nízký stupeň (0,30–0,44) [3]	Crawling pegs [3]	
	Spíše uzavřený (0,2–0,4) [5]	Spíše uzavřený (0,2–0,4) [5]	Velmi nízký stupeň (< 0,30) [1]	Fixní kurz [1]	
	Uzavřený (0–0,2) [1]	Uzavřený (0–0,2) [1]			
Politicko-právní dimenze	PS	CL	WJP	PI	
	Stabilita (0,5–2,5) [10]	Velmi nízká (90–100 %) [10]	Velmi vysoká (0,75–1) [10]	Supervelmoc (< 0,10) [10]	
	Spíše stabilita (0,0–0,5) [7]	Relativně nízká (70–90 %) [7]	Vysoká (0,50–0,75) [7]	Vysoká síla (0,10–0,25) [7]	
	Spíše nestabilita [3]	Střední (40–70 %) [3]	Střední (0,25–0,50) [3]	Střední síla (0,25–0,75) [3]	
	Nestabilita (-1,0– - 2,5) [1]	Vysoká (0–40 %) [1]	[3]	Slabá síla (> 0,75) [1]	
			Nízká (0,0–0,25) [1]		

Zdroj: vlastní zpracování.

*Kulaté závorky uvádí rozhodovací kritéria, dle kterých lze numerickou či lingvistickou hodnotu převést do fuzzy lingvistické kategorie. V hranatých závorkách je uvedena odpovídající váha pro každou kategorii v rámci fuzzy-logického modelu, která vstupuje do výpočtu potenciálu měnové internacionalizace. Například pokud má, v rámci hodnocení potenciálu měnové internacionalizace amerického dolaru, ekonomika USA rating AA/A, pak to odpovídá kategorii nízké riziko s váhou 12. Část stavové matice u této proměnné má pak strukturu 0-1-0-0-0. Tato část stavové matice je využita jako dílčí výpočet celkového potenciálu měnové internacionalizace u konkrétní měny.